

APSTIPRINĀTS
Rīgas Stradiņa universitātes
Senāta 2008.gada 6. maija sēdē,
prot. Nr. 1-2/06.05.08

Rīgas Stradiņa Universitātes Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības nolikums

1. Vispārīgā daļa

- 1.1. Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības nolikums (turpmāk – Nolikums) reglamentē Rīgas Stradiņa Universitātes (turpmāk – Universitātes) Intelektuālā īpašuma pārvaldības politikas īstenošanu praksē attiecībā uz intelektuālā īpašuma veidu – rūpniecisko īpašumu.
- 1.2. Nolikums izdots, pamatojoties uz Augstskolu likuma 15.panta pirmo daļu, Universitātes Satversmes 3.6.punkta 3.apakšpunktu un 6.apakšpunktu un 3.13.punkta pirmo daļu.
- 1.3. Nolikums izdots saskaņā ar Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, Dizainparaugu likumu, Patentu likumu, Augu šķirņu aizsardzības likumu, likumu „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm”, Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likumu, Latvijas Republikai saistošām konvencijām un līgumiem intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā, Eiropas Savienības tiesiskajiem aktiem intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā, Universitātes Satversmi un Universitātes iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī atbilstoši Universitātes Intelektuālā īpašuma pārvaldības politikai.
- 1.4. Nolikums attiecināms uz Latvijas likumdošanā identificētiem rūpnieciskā īpašuma objektiem – izgudrojumiem, augu šķirnēm, dizainparaugumiem, preču zīmēm, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām, datu bāzēm (*sui generis*), zinātību (patentējamā apjomā).
- 1.5. Nolikums ir saistošs jebkurai fiziskai personai, kura atrodas līgumattiecībās ar Universitāti, kā arī juridiskām personām, ar kurām noslēgtajos līgumos ir ietverta atsauce uz šo Nolikumu.
- 1.6. Nolikums ir Universitātes mājaslapā publiski pieejams dokuments.

2. Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības noteikumi

- 2.1. Rūpnieciskais īpašums klasificējams kā piekrītošs Universitātei šādos gadījumos:

- 2.1.1. Rūpnieciskais īpašums ir radies vai ticus radīts, Universitātes darbiniekam veicot darba pienākumus atbilstoši amata aprakstam;
- 2.1.2. Rūpnieciskais īpašums ir radies vai ticus radīts, fiziskai personai veicot uzdevumus un izpildot darbus, kas noteikti uzņēmuma līgumā ar Universitāti vai jebkādā citā fiziskās personas saimnieciskās darbības līgumā ar Universitāti;
- 2.1.3. Rūpnieciskais īpašums ir radies, juridiskai personai darbojoties līguma ar Universitāti ietvaros, ja šis līgums paredz Universitātes īpašuma tiesības uz līguma izpildes rezultātā radušos vai radītu rūpniecisko īpašumu.
- 2.2. Universitātei ir tiesības uz rūpniecisko īpašumu šādos gadījumos, ja vien Universitāte pati nav likumiski apriori atteikusies no rūpnieciskā īpašuma tiesībām:
- 2.2.1. Rūpnieciskais īpašums ir radies vai ticus radīts, izpildot jebkāda veida līgumus vai veicot jebkāda veida darbus, kurus vada Universitātes darbinieks vai persona, kurai vadīšanas funkcija uzticēta uzņēmuma līgumā, vai jebkādā citā fiziskās personas saimnieciskās darbības līgumā, kas noslēgts ar Universitāti;
- 2.2.2. Rūpnieciskais īpašums radies vai ticus radīts, izmantojot būtiskā apjomā Universitātes materiālos, nemateriālos un intelektuālos resursus, vai iesaistot Universitātes studējošos;
- 2.2.3. Rūpnieciskais īpašums radies vai ticus radīts, būtiski izmantojot Universitātes nosaukumu, simboliku, starptautisko atpazīstamību (būtiskums šajā un iepriekšējā punktā noteiktajā gadījumā izvērtējams katrā konkrētā gadījumā atsevišķi, bet jebkurā gadījumā izmantošana uzskatāma par būtisku, ja ir pamats secināt, ka bez tās intelektuālā īpašumā rašanās vai radīšana neiestātos);
- 2.2.4. Juridiska vai fiziska persona nodevusi rūpnieciskā īpašuma tiesības Universitātei.
- 2.3. Ja jauns rūpnieciskā īpašuma tiesību objekts radies vai ticus radīts tādu darba vai citu tiesisko attiecību rezultātā, kuras paredz finansējumu no vairākiem avotiem, tad rūpnieciskā īpašuma piederību nosaka atbilstošs konsorcija līgums. Ja Universitātes struktūrvienības iesaistās aktivitātēs, kuru rezultātā radītais rūpnieciskais īpašums nenonāk Universitātes īpašumā, to pienākums ir šādu iesaistīšanos iepriekš saskaņot ar Universitātes Zinātnes daļu.

- 2.4. Gadījumos, ja rūpnieciskā īpašuma piekritība vai Universitātes tiesības uz rūpniecisko īpašumu tiek apšaubītas, Universitāte savu rūpnieciskā īpašumu tiesību atzīšanai griežas Latvijas Republikas tiesā vai citās tiesu instancēs. Lēmumu par tiesvedības uzsākšanu pieņem Universitātes rektors. Ja tiesa lemj par labu Universitātei, tad šī Nolikuma ietvaros rūpnieciskā īpašuma radītāja funkcijas pilda Universitātes Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkta (TPK) pārstāvis.
- 2.5. Universitātei ir tiesības uz Universitātes studējošo radīto rūpniecisko īpašumu, ja šis īpašums radies vai tīcīs radīts, jebkādā veidā būtiski pārsniedzot studiju programmā paredzēto valsts vai Universitātes materiālo vai nemateriālo, vai Universitātes akadēmiskā un administratīvā personāla intelektuālo resursu patēriņu, vai arī būtiski pārsniedzot valsts noteiktās vai no fizisko un juridisko personu līdzekļiem segtās studiju vietas izmaksas.
- 2.6. Universitāte var atteikties no rūpnieciskā īpašuma tiesībām par labu citiem pretendentiem, ja attiecīgu atzinumu sniedz Universitātes Zinātniskā padome, un pēc iepazīšanās ar šo atzinumu Universitātes rektors izdod atbilstošu rīkojuma dokumentu.
- 2.7. Visas procedūras saistībā ar rūpniecisko īpašumu veicamas tādējādi, lai nodrošinātu rūpnieciskā īpašuma aizsardzību.
- 2.8. Pieļaujamā rūpnieciskā īpašuma komerciālas izmantošanas forma, kuras izvēle komercializācijas mērķiem tiek akceptēta ar Universitātes rektora rīkojuma dokumentu, ir licencēšana.
- 2.9. Universitātes rūpnieciskā īpašuma ieguldīšana komercsabiedrību pamatkapitālā iespējama tikai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 2.10. Universitātes rūpnieciskā īpašuma komercializācijas līgumi iesniedzami reģistrācijai Latvijas Republikas Patentu valdē vai citā, attiecīgā jautājumā kompetentajā institūcijā.
- 2.11. Attiecībā uz Universitātes personāla un struktūrvienību iesaistīšanos izglītības un pētniecības projektu izpildē pieļaujama esošā Universitātes rūpnieciskā īpašuma (*background IP* – angļu val.) izmantošana šādos projektos, vispirms saņemot Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkta (turpmāk tekstā – TPK) atzinumu par šādas izmantošanas nosacījumiem, un uz šī atzīnuma pamata noslēdzot intelektuālā īpašuma izmantošanas līgumu ar projekta konsorciju.
- 2.12. Atbildīgā struktūrvienība par Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības noteikumu ievērošanu ir Universitātes Zinātnes daļa.

3. Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības kārtība

- 3.1. Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības kārtība reglamentē Nolikuma piemērošanu praksē, komercializējamu projektu atlases un komercializācijas lēmumu pieņemšanas procedūru.
- 3.2. Lai nodrošinātu Nolikuma izpildi attiecībā uz rūpniecisko īpašumu, kurš piekrīt Universitātei, vai uz kuru Universitātei ir tiesības, rūpnieciskā īpašuma radītājs par radušos vai radīto īpašumu informē Universitāti, aizpildot „Ziņojumu par rūpniecisko īpašumu” saskaņā ar Nolikumā noteikto formu (1. pielikums). Ja rūpnieciskajam īpašumam ir vairāki radītāji (piem. izgudrotāju/atklājēju kolektīvs), tad rūpnieciskā īpašuma jautājumus risina to izvīrzīts pārstāvis.
- 3.3. Ziņojums par rūpniecisko īpašumu tiek iesniegts Universitātes Lietvedības nodaļā, slēgtā aizlīmētā aploksnē. Aploksnes saņemšana tiek rakstveidā apliecināta.
- 3.4. Universitātes Lietvedības nodaļa klasificē Ziņojumu par rūpniecisko īpašumu kā ierobežotas pieejamības informāciju, saņemot pārbauda, vai iesniegtie dokumenti saņemti nebojātā veidā, un reģistrē ierobežotas pieejamības informāciju saturošo dokumentu reģistrā.
- 3.5. Pēc Ziņojuma par rūpniecisko īpašumu pieņemšanas Universitātes Lietvedības nodaļa pāradresē Ziņojumu TPK vadītājam, atbilstoši Universitātes Lietvedības instrukcijas prasībām attiecībā uz ierobežotas pieejamības informāciju.
- 3.6. Pēc Ziņojuma par rūpniecisko īpašumu saņemšanas TPK vadītājs sasauc Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisijas sēdi.
- 3.7. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisijas sastāvu apstiprina ar rektora rīkojumu, iekļaujot komisijā TPK vadītāju, patentvedi, Zinātnes daļas vadītāju, Universitātes juristu ar kompetenci intelektuālā īpašuma jautājumos, Universitātes Finanšu pārvaldes nozīmētu kompetentu ekspertu finanšu jautājumos. Komisijā var iekļaut arī citus komisijas locekļus, kas ir kompetenti attiecīgo jautājumu izskatīšanā.
- 3.8. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisijas sēdes tiek sasauktas ne retāk kā reizi mēnesī, ja saņemti jauni Ziņojumi par rūpniecisko īpašumu.
- 3.9. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisija sēdē izskata iesniegtos Ziņojumus par rūpniecisko īpašumu pēc to atvēršanas, fiksējot sēdes protokolā visus izteikumus par Ziņojumiem par rūpniecisko īpašumu, ieteikumus, balsošanas procedūru iznākumu. Sēdi vada TPK vadītājs. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisija jautājumus izskata pēc vienprātības principa, bet, ja komisijas locekļi nevar vienoties – balsojot, ar vienkāršu balsu vairākumu.

- 3.10. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisijai ir tiesības padomdevēja statusā pieaicināt ekspertus, lai novērtētu rūpnieciskā īpašuma komerciālo potenciālu. Pieaicinātajiem ekspertiem jābūt pilnā mērā atbildīgiem par iegūtās informācijas neizpaušanu, par ko tiek noslēgta rakstiska vienošanās ar ekspertiem.
- 3.11. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisija var ierosināt veikt priekšizpēti attiecībā uz jaunā Universitātes rūpnieciskā īpašuma objekta komercializācijas iespējām. Priekšizpēti organizē Universitātes Zinātnes daļa un priekšizpēte tiek finansēta no Universitātes vai trešo personu līdzekļiem. Priekšizpēte nevar būt par pamatu īpašuma tiesību maiņai, un par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību priekšizpētes procesā atbild Universitāte. Ja priekšizpēte tiek finansēta no trešo personu līdzekļiem, tad Universitāte ar iesaistītajām trešajām personām noslēdz līgumu, kas nodrošina rūpnieciskā īpašuma aizsardzību.
- 3.12. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisija organizē rūpnieciskā īpašuma komerciāla potenciāla izvērtēšanu atbilstoši ar Universitātes rektora rīkojumu apstiprinātai "Komercializējamu projektu atlasīšanas metodikai", kuras projektu izstrādā Universitātes Zinātnes daļa.
- 3.13. Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisija, pamatojoties uz rūpnieciskā īpašuma komerciāla potenciāla vērtējumu, sniedz atzinumu par rūpnieciskā īpašuma reģistrāciju uz Universitātes vārda, vai atteikšanos reģistrēt paziņoto rūpniecisko īpašumu uz Universitātes vārda.
- 3.14. Izvērtējot Intelektuālā īpašuma novērtēšanas komisijas atzinumu, lēmumu par paziņotā rūpnieciskā īpašuma reģistrāciju uz Universitātes vārda vai atteikumu reģistrēt paziņoto rūpniecisko īpašumu uz Universitātes vārda pieņem Universitātes rektors. Lēmuma pieņemšana par rūpnieciskā īpašuma reģistrāciju uz Universitātes vārda vai atteikšanos reģistrēt nedrīkst aizņemt vairāk nekā divus kalendāros mēnešus, rēķinot no atbilstošā Ziņojuma par rūpniecisko īpašumu iesniegšanas datuma, ja tiek veikta priekšizpēte – trīs mēnešus.
- 3.15. Ja Universitāte atsakās reģistrēt paziņoto rūpniecisko īpašumu uz Universitātes vārda, tad rūpnieciskā īpašuma tiesības pilnā apmērā tiek nodotas rūpnieciskā īpašuma radītājam (radītājiem).
- 3.16. Ja rūpnieciskais īpašums tiek reģistrēts kā Universitātes īpašums, tad tiek sagatavots Komercializācijas līgums ar rūpnieciskā īpašuma radītājiem. Komercializācijas līguma projektu, saskaņojot ar attiecīgajām Universitātes struktūrvienībām, sagatavo TPK. Līgumu Universitātes vārdā paraksta Universitātes rektors.

- 3.17. Komercializācijas līgums nosaka pušu atbildību par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, pušu ieguldījumu ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistīto izmaksu segšanā un citus noteikumus pēc nepieciešamības.
- 3.18. Komercializācijas līgumā tiek fiksēta ieņēmumu sadale no rūpnieciskā īpašuma komerciālas izmantošanas. Sadales principi un proporcijas tiek noteikti visam rūpnieciskā īpašuma komerciālas izmantošanas periodam saskaņā ar šo Nolikumu.
- 3.19. Atbildīgā struktūrvienība par Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības kārtības ievērošanu ir TPK.

4. Ienākuma no rūpnieciskā īpašuma izmantošanas sadale

- 4.1. Par ienākumiem no rūpnieciskā īpašuma izmantošanas uzskatāmi:
 - 4.1.1. Maksa par licences izmantošanu;
 - 4.1.2. Auditētā peļņa pēc nodokļu nomaksas no kapitālsabiedrības, kuras pamatkapitālā ieguldīts Universitātes rūpnieciskais īpašums;
 - 4.1.3. Tiesas piespriesta kompensācija par rūpnieciskā īpašuma izmantošanu, kā arī citu institūciju piespriestie maksājumi par labu rūpnieciskā īpašuma radītājam, kuri tiešā veidā izriet no rūpnieciskā īpašuma tiesībām, un no kuriem atskaitītas tiešas un netiešas procesuālās izmaksas.
- 4.2. Ja ieņēmumi no rūpnieciskā īpašuma izmantošanas tiek saņemti vairākos veidos, tie tiek summēti.
- 4.3. Ieņēmumi no Universitātes rūpnieciskā īpašuma izmantošanas vispirms tiek novirzīti rūpnieciskā īpašuma aizsardzības izmaksu segšanai.
- 4.4. Pēc rūpnieciskā īpašuma aizsardzības izmaksu nosegšanas atlikušie naudas līdzekļi tiek sadalīti secīgi atkarībā no Universitātes rīcībā nonākušo līdzekļu apjoma no konkrētā rūpnieciskā īpašuma izmantošanas attiecīgajā finanšu gadā:

Sadalāmo naudas līdzekļu daļas	Rūpnieciskā īpašuma radītājs	Struktūrvienība, kurā rūpnieciskais īpašums radīts	Universitāte
Pirmie 15.000 Ls	75%	5%	20%
15.001-50.000 Ls	50%	5%	45%
virs 50.000 Ls	35%	5%	60%

- 4.5. Fiziskām un juridiskām personām piekrītošie naudas līdzekļi par noteiktu finansu gadu tiek izmaksāti pēc attiecīgā finansu gada noslēguma un

Universitātes bilances sastādīšanas, pēc nodokļu un obligāto maksājumu atskaitīšanas, pārskaitot uz attiecīgo bankas kontu. Struktūrvienībām bez juridiskas personas statusa piekrītošos naudas līdzekļus pārvalda Universitātes Finanšu pārvalde, un līdzekļi tiek izmantoti, nesmot vērā struktūrvienības vajadzības.

5. Noslēguma noteikumi

- 5.1. Visas aktivitātes, kas saistītas ar Universitātes rūpniecisko īpašumu, uzskatāmas par konfidenciālām, un informācija par tām – par ierobežotas pieejamības informāciju, izņemot gadījumus, kuros informācijas publiskošana paredzēta pastāvošajā likumdošanā vai normatīvajos aktos.
- 5.2. Strīdi saistībā ar RSU rūpniecisko īpašumu izšķirami Latvijas Republikas tiesā likumā noteiktā kārtībā.

Zinātnes daļas vadītājs

Doc. U.Berkis

Senāta priekšsēdētājs /paraksts/ R. Lācis
Senāta sekretāre /paraksts/ I. Kreile

IZRAKSTS PAREIZS uz 7 lpp.

Rīgas Stradiņa universitātes

Senāta sekretāre

Hanns
Rīgā, 2008. gada 8. maijā

APSTIPRINĀTS
Rīgas Stradiņa universitātes
Senāta 2008.gada 6. maija
sēdē, prot. Nr. 1-4/06.05.08

Rīgas Stradiņa universitāte
Ziņojums par rūpniecisko īpašumu

**1. Pielikums pie Rīgas Stradiņa Universitātes
Rūpnieciskā īpašuma pārvaldības nolikuma**

1. Ziņojuma iesniedzēja vārds, uzvārds, kontaktadrese.
2. Struktūrvienība un/vai pētnieku grupa, kurā jaunais rūpnieciskā īpašuma objekts ir radīts, radies vai identificēts.
3. Jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta izgudrotāju/atklājēju/izveidotāju vārdi, uzvārdi, kontaktinformācija.
Norādīt galveno jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta radītāju/atklājēju/izveidotāju, ja tāds ir identificējams.
6. Pilnvarotā persona rūpnieciskā īpašuma tiesību jautājumu risināšanai.
5. Finansēšanas avoti pētniecībai un citām aktivitātēm, kuru rezultātā iegūts jaunais rūpnieciskā īpašuma objekts.
6. Jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta kompetents apraksts.
7. Norādes uz līdzīgiem eksistējošiem rūpnieciskā īpašuma objektiem, ja tādi ir zināmi.

8. Problēmu kopums, uzdevumi kuras risina jaunais rūpnieciskā īpašuma objekts, vai arī – kādā virzienā tas pārspēj jau eksistējošus līdzīgus rūpnieciskā īpašuma objektus.
9. Jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta raksturīgie parametri, darbības kvalitatīvie un kvantitatīvie ierobežojumi.
10. Potenciālie jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta patēriņi vai cita veida interesenti.
11. Iepriekš izplatītā informācija par jauno rūpnieciskā īpašuma objektu.
12. Sadarbība ar pētnieciskajām grupām un to raksturojums, kuras varētu iegūt analogu jaunu rūpnieciskā īpašuma objektu vai citādi radīt konkurenci.
13. Alternatīvie jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta apzīmējumi, kuri var tikt izmantoti analogu meklēšanai informācijas avotos.
14. Vai jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta aizsardzība prasa steidzamu aizsardzības pasākumu uzsākšanu un izpildi?
15. Būtiski šķēršļi jaunā rūpnieciskā īpašuma objekta īpašuma tiesību reģistrācijai uz RSU vārda un komercializācijai.

Vieta, datums, paraksts, atšifrējums

Dokumentu sagatavoja RSU Zinātnes daļas vadītājs *M. Berķis* Doc. U. Berķis

IZRAKSTS PAREIZS uz 2 lpp.
Rīgas Stradiņa universitātes *

Senāta sekretāre

Jurīne Rīga, 2008. gada 8. maijā

